ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 22.1.2020
COM(2020) 24 final

2020/0011 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την εξουσιοδότηση των κρατών μελών να κυρώσουν, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Σύμβαση για τη βία και την παρενόχληση, 2019 (αριθ. 190) της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η προτεινόμενη απόφαση του Συμβουλίου θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να κυρώσουν τη σύμβαση σχετικά με την εξάλειψη της βίας και της παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας, η οποία μπορεί να αναφέρεται ως Σύμβαση για τη βία και την παρενόχληση, 2019 (αριθ. 190) (στο εξής: η Σύμβαση), της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ), για τα θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ένωσης.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Όπως επισημάνθηκε πρόσφατα από το #metoo και τα σχετικά κινήματα, η βία και η παρενόχληση στον κόσμο της εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της έμφυλης βίας και παρενόχλησης, είναι διαδεδομένες σε ολόκληρο τον κόσμο. Πρέπει να ενισχυθούν οι προσπάθειες πρόληψης και να προστατεύονται τα θύματα.

Για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος, η 108η Διεθνής Διάσκεψη Εργασίας (σύνοδος εκατονταετηρίδας) στις 21 Ιουνίου 2019 ενέκρινε τη Σύμβαση της ΔΟΕ για τη βία και την παρενόχληση, 2019 (αριθ. 190) μαζί με τη Σύσταση για τη βία και την παρενόχληση, 2019 (αριθ. 206) (στο εξής: η Σύσταση).

Η Σύμβαση είναι το πρώτο διεθνές μέσο που καθορίζει ειδικά και παγκοσμίως ισχύοντα πρότυπα για την αντιμετώπιση της παρενόχλησης και της βίας που συνδέονται με την εργασία και προσδιορίζει τα μέτρα που απαιτούνται από τα κράτη και άλλες σχετικές οντότητες. Η Σύμβαση και η Σύσταση επιδιώκουν να καθιερώσουν μια συνεκτική, ολοκληρωμένη και ευαισθητοποιημένη ως προς το φύλο προσέγγιση για την πρόληψη και την εξάλειψη της βίας και της παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) έχει δεσμευτεί για την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρεπούς εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλών και υγιεινών συνθηκών εργασίας και της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, καθώς και για τον τερματισμό των διακρίσεων, τόσο στο εσωτερικό της όσο και στις εξωτερικές της σχέσεις.

Στην ΕΕ, οι Ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι συνήψαν το 2007 μια «συμφωνία-πλαίσιο για την παρενόχληση και τη βία στην εργασία»[1], με βάση τη διαβούλευση της Επιτροπής με τους Ευρωπαίους κοινωνικούς εταίρους σχετικά με τη βία στον χώρο εργασίας και τις επιπτώσεις της στην υγεία και την ασφάλεια στην εργασία[2]. Η συμφωνία παρέχει στους εργοδότες, στους εργαζομένους και στους εκπροσώπους τους ένα πλαίσιο δράσης για τον εντοπισμό, την πρόληψη και τη διαχείριση προβλημάτων παρενόχλησης και βίας κατά την εργασία.

Είναι προς το συμφέρον της ΕΕ να προωθήσει την εφαρμογή ενός διεθνούς μέσου για την καταπολέμηση της βίας και της παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας σύμφωνα με το εσωτερικό της πλαίσιο, διότι η Σύμβαση αφορά ορισμένους τομείς του ενωσιακού δικαίου και η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι σε θέση να προσχωρήσει σε αυτήν. Η ουσία της Σύμβασης δεν προκαλεί ανησυχίες υπό το πρίσμα του ισχύοντος κεκτημένου της ΕΕ. Ως εκ τούτου, είναι προς το συμφέρον της ΕΕ να κυρωθεί η σύμβαση από τα κράτη μέλη της ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, και λαμβανομένων υπόψη των αρμοδιοτήτων της ΕΕ στους τομείς που

[1] COM (2007) 686.

[2] C/2004/5220.

καλύπτονται από τη Σύμβαση, είναι απαραίτητο να αρθούν τυχόν νομικά εμπόδια σε επίπεδο ΕΕ για την κύρωση της Σύμβασης από τα κράτη μέλη της ΕΕ.

2.1. Περιεχόμενο της Σύμβασης

Το περιεχόμενο της Σύμβασης της ΔΟΕ για τη βία και την παρενόχληση, 2019 (αριθ. 190) συνοψίζεται ως εξής:

Το προοίμιο της Σύμβασης:

- Αναγνωρίζει το δικαίωμα όλων σε έναν κόσμο εργασίας απαλλαγμένο από τη βία και την παρενόχληση·
- Αναγνωρίζει ότι η βία και η παρενόχληση στον κόσμο της εργασίας μπορεί να συνιστούν παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ότι η βία και η παρενόχληση αποτελούν απειλή για την ισότητα ευκαιριών και είναι απαράδεκτες και ασύμβατες με την αξιοπρεπή εργασία·
- Αναγνωρίζει ότι η βία και η παρενόχληση στον κόσμο της εργασίας επηρεάζουν την ψυχική, σωματική και σεξουαλική υγεία, την αξιοπρέπεια και το οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον του ατόμου και μπορεί να παρεμποδίσουν την πρόσβαση, την παραμονή και την εξέλιξη των ατόμων, ιδίως γυναικών, στην αγορά εργασίας·

Στο Μέρος Ι, Ορισμοί, η Σύμβαση:

- Θεσπίζει έναν ενιαίο ορισμό για τη «βία και παρενόχληση», ο οποίος καλύπτει μια σειρά απαράδεκτων συμπεριφορών και πρακτικών, ή απειλών τους, είτε μεμονωμένης εμφάνισης είτε επαναλαμβανόμενης, που αποσκοπούν, οδηγούν ή ενδέχεται να οδηγήσουν σε σωματική, ψυχική, σεξουαλική ή οικονομική βλάβη (άρθρο 1.α)·
- Ορίζει τη βία και την παρενόχληση με βάση το φύλο (άρθρο 1.β)·
- Θεσπίζει, με την επιφύλαξη του ενιαίου ορισμού της «βίας και παρενόχλησης», ότι η βία και η παρενόχληση μπορούν να οριστούν ως ενιαία έννοια ή ως χωριστές έννοιες στις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις (άρθρο 1.2).

Στο Μέρος ΙΙ, Πεδίο, η Σύμβαση:

- Προστατεύει τους εργαζομένους και άλλα άτομα στον κόσμο της εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των υπαλλήλων όπως ορίζονται από την εθνική νομοθεσία και πρακτική, καθώς και τα εργαζόμενα άτομα ανεξάρτητα από το συμβατικό καθεστώς τους, τα άτομα που παρακολουθούν κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένων των ασκουμένων και των μαθητευομένων, τους εργαζομένους των οποίων η απασχόληση έχει λήξει, τους εθελοντές, τα άτομα που αναζητούν εργασία και τους αιτούντες εργασία και τα άτομα που ασκούν την εξουσία, τα καθήκοντα ή τις ευθύνες εργοδότη (άρθρο 2)·
- Εφαρμόζεται για τη βία και την παρενόχληση στον «κόσμο της εργασίας», που υπερβαίνει τον χώρο εργασίας και περιλαμβάνει τις σχετικές με την εργασία εγκαταστάσεις και επικοινωνίες, τα ταξίδια και τις κοινωνικές δραστηριότητες, καθώς και την παρεχόμενη από τον εργοδότη στέγαση και τις μετακινήσεις από και προς τον τόπο εργασίας (άρθρο 3).

Στο μέρος ΙΙΙ, Βασικές αρχές, τα κράτη που κυρώνουν τη Σύμβαση οφείλουν, μεταξύ άλλων:

- Να υιοθετήσουν μια συνεκτική, ολοκληρωμένη και ευαισθητοποιημένη ως προς το φύλο προσέγγιση για την πρόληψη και την εξάλειψη της βίας και της παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας, η οποία θα περιλαμβάνει τη διά νόμου απαγόρευση της βίας και της παρενόχλησης (άρθρο 4 παράγραφος 2)·
- Να διασφαλίζουν ότι οι σχετικές πολιτικές αντιμετωπίζουν τη βία και την παρενόχληση [άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο β)]·
- Να θεσπίσουν μια ολοκληρωμένη στρατηγική για την καταπολέμηση της βίας και της παρενόχλησης και για τη διασφάλιση της πρόσβασης των θυμάτων σε μέσα προσφυγής και στήριξη [άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο γ)]·
- Να θεσπίσουν νόμους, κανονισμούς και πολιτικές που διασφαλίζουν το δικαίωμα στην ισότητα και τη μη διακριτική μεταχείριση στην απασχόληση, μεταξύ άλλων για ευάλωτες ομάδες και ομάδες σε ευάλωτη κατάσταση (άρθρο 6).

Στο μέρος IV, Προστασία και πρόληψη, τα κράτη που κυρώνουν τη Σύμβαση οφείλουν, ιδίως:

- Να θεσπίσουν κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη της βίας και της παρενόχλησης στην εργασία (άρθρο 8)·
- Να θεσπίσουν νόμους και κανονισμούς που να απαιτούν από τους εργοδότες να προλαμβάνουν τη βία και την παρενόχληση μέσω, μεταξύ άλλων, της αξιολόγησης των κινδύνων βίας και παρενόχλησης, της ενημέρωσης και της κατάρτισης των ενδιαφερομένων (άρθρο 9).

Επιπλέον, στο μέρος V, Επιβολή και μέσα προσφυγής, τα κράτη που κυρώνουν τη Σύμβαση λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζεται εύκολη πρόσβαση σε κατάλληλα και αποτελεσματικά μέσα προσφυγής, να αναγνωρίζονται οι επιπτώσεις της ενδοοικογενειακής βίας και, στο βαθμό που αυτό είναι ευλόγως εφικτό, να μετριάζεται ο αντίκτυπός της στον κόσμο της εργασίας, καθώς και να εξασφαλίζεται ότι οι εργαζόμενοι έχουν το δικαίωμα να αποχωρούν από μια εργασιακή κατάσταση επικείμενου και σοβαρού κινδύνου που σχετίζεται με τη βία και την παρενόχληση (άρθρο 10).

Η Σύμβαση περιλαμβάνει επίσης διατάξεις καθοδήγησης, κατάρτισης και ευαισθητοποίησης.

2.2. Ενωσιακό δίκαιο στον τομέα της βίας και της παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας

Ορισμένες πτυχές της Σύμβασης, όπως συμπληρώθηκαν από τη Σύσταση, αφορούν τομείς που καλύπτονται από το ενωσιακό δίκαιο, και συγκεκριμένα:

- Το άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχείο α) και σημείο i) και το άρθρο 157 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, σύμφωνα με τα οποία η Ένωση υποστηρίζει και συμπληρώνει τις δραστηριότητες των κρατών μελών όσον αφορά τη βελτίωση του περιβάλλοντος εργασίας με σκοπό την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων και της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά τις ευκαιρίες στην αγορά εργασίας και τη μεταχείριση στην εργασία, καθώς και τη θέσπιση μέτρων για τη διασφάλιση της εφαρμογής της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης·

- Η οδηγία-πλαίσιο 89/391/ΕΟΚ[3], η οποία καλύπτει όλους τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων στην εργασία, συμπεριλαμβανομένων των ψυχοκοινωνικών κινδύνων, όπως η παρενόχληση και η βία·
- Η «Συμφωνία-πλαίσιο σχετικά με την παρενόχληση και τη βία στην εργασία»[4] που συνήφθη από τους Ευρωπαίους κοινωνικούς εταίρους το 2007 βάσει του άρθρου 138 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 155 της ΣΛΕΕ), η οποία παρέχει στους εργοδότες, τους εργαζομένους και τους εκπροσώπους τους ένα πλαίσιο προσανατολισμένο στην ανάληψη συγκεκριμένων ενεργειών για τον εντοπισμό, την πρόληψη και τη διαχείριση των προβλημάτων παρενόχλησης και βίας στο χώρο εργασίας·
- Το «Στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία κατά την περίοδο 2014-2020»[5] και η ανακοίνωση της Επιτροπής «Ασφαλέστερη και υγιέστερη εργασία για όλους — Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας και της πολιτικής της ΕΕ για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία»[6], όπου επισημαίνεται η σημασία της βελτίωσης της πρόληψης ψυχοκοινωνικών κινδύνων στον χώρο εργασίας·
- Η οδηγία 2006/54/ΕΚ, η οποία αφορά την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης και περιλαμβάνει διατάξεις για την απαγόρευση της παρενόχλησης και της σεξουαλικής παρενόχλησης[7]·
- Η οδηγία 2000/78/ΕΚ, της 27ης Νοεμβρίου 2000, η οποία θεσπίζει γενικό πλαίσιο για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία[8]·
- Η οδηγία 2000/43/ΕΚ περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής[9]·
- Οι αποφάσεις του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 2017 σχετικά με την υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης[10], της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της

---

3 Οδηγία 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 1989, σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία (ΕΕ L 183 της 29.6.1989, σ. 1-8)·

4 COM (2007) 686.

5 COM (2014) 332 final.

6 COM/2017/012 final.

7 ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 23-36. Παρόμοιες διατάξεις περιλαμβάνονται στην οδηγία 2004/113/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών (ΕΕ L 373 της 21.12.2004, σ. 37-43) και στην οδηγία 2010/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2010, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών που ασκούν αυτοτελή επαγγελματική δραστηριότητα και για την κατάργηση της οδηγίας 86/613/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 180 της 15.7.2010, σ. 1–6).

8 ΕΕ L 303 της 2.12.2000, σ. 16–22.

9 ΕΕ L 180, σ. 22-26.

10 Απόφαση (ΕΕ) 2017/865 του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2017, σχετικά με την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας όσον αφορά θέματα που άπτονται της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ L 131 της 20.5.2017, σ. 11–12). Απόφαση (ΕΕ) 2017/866 του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2017, σχετικά με την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας όσον αφορά το άσυλο και τη μη επαναπροώθηση (ΕΕ L 131 της 20.5.2017, σ. 13-14).

ενδοοικογενειακής βίας («Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης»)[11] και η εκκρεμής συζήτηση στο Συμβούλιο σχετικά με την προσχώρηση της Ένωσης στη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, η οποία περιλαμβάνει διατάξεις για την πρόληψη της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, συμπεριλαμβανομένων της σεξουαλικής παρενόχλησης, της προστασίας των θυμάτων αυτής της βίας και της τιμωρίας των δραστών.

Ορισμένες πτυχές της Σύμβασης και της Σύστασης συνδέονται περαιτέρω με θέματα που καλύπτονται από το ενωσιακό δίκαιο στους τομείς της δικαστικής συνεργασίας και των δικαιωμάτων των θυμάτων[12], της μετανάστευσης, του ασύλου και της ελεύθερης κυκλοφορίας[13], όταν το παράγωγο δίκαιο της Ένωσης[14] προβλέπει δικαιώματα για τα θύματα εγκληματικών πράξεων και τα μέλη των οικογενειών τους όσον αφορά την κατάλληλη ενημέρωση, την υποστήριξη και προστασία, τη συμμετοχή σε ποινικές διαδικασίες και την αναγνώριση και αντιμετώπιση με σεβασμό και χωρίς διακρίσεις.

Η Σύμβαση και η Σύσταση περιλαμβάνουν επίσης διατάξεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά τις συλλογικές διαπραγματεύσεις.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Άνευ αντικειμένου.

4. ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η Σύμβαση αφορά ορισμένους τομείς του ενωσιακού δικαίου, όπως η υγεία και η ασφάλεια στην εργασία, η ισότητα και η μη διακριτική μεταχείριση, στους οποίους ο βαθμός ρύθμισης έχει φθάσει σε προχωρημένο στάδιο.

Σύμφωνα με τους κανόνες για τις εξωτερικές αρμοδιότητες που έχει επεξεργαστεί το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης[15], και ειδικότερα σχετικά με τη σύναψη και την κύρωση των συμβάσεων της ΔΟΕ[16], τα κράτη μέλη από μόνα τους δεν είναι σε θέση να κυρώσουν τη Σύμβαση, διότι μέρη της Σύμβασης εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

Ωστόσο, η ΕΕ δεν μπορεί να κυρώσει τη σύμβαση της ΔΟΕ, διότι, σύμφωνα με τον καταστατικό χάρτη της ΔΟΕ[17], μόνο κράτη μπορούν να καταστούν συμβαλλόμενα μέρη αυτών των συμβάσεων.

---

11 Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης αριθ. 210, διαθέσιμη στη διεύθυνση https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/0900001680084 82e.

12 Άρθρα 82, 83, 84 και 156 της ΣΛΕΕ.

13 Άρθρα 21, 46, 78 και 79 της ΣΛΕΕ.

14 Οδηγία 2012/29/ΕΕ, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία των θυμάτων εγκληματικών πράξεων (ΕΕ 315 της 14.11.2012, σ. 57-73).

15 Απόφαση ΑΕΤR του Δικαστηρίου, υπόθεση 22/70 της 31ης Μαρτίου 1971, Συλλογή 1971, σ. 263.

16 Γνωμοδότηση 2/91 του ΔΕΚ, της 19ης Μαρτίου 1993, Συλλογή 1993-Ι, σελίδα 1061, σχετικά με τη σύμβαση αριθ. 170 της ΔΟΕ για τα χημικά προϊόντα.

17 Καταστατικός χάρτης της ΔΟΕ, άρθρο 1 παρ. 2.

Ως εκ τούτου, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα συνεργασίας για την κύρωση της Σύμβασης και την εφαρμογή των δεσμεύσεων που απορρέουν από αυτή[18].

Από το 2005, το Συμβούλιο έχει εξουσιοδοτήσει τα κράτη μέλη να κυρώσουν, προς το συμφέρον της ΕΕ, πέντε συμβάσεις και ένα πρωτόκολλο της ΔΟΕ, μέρη των οποίων εμπίπτουν σε τομείς αρμοδιότητας της ΕΕ[19].

Οι ουσιώδεις διατάξεις της Σύμβασης δεν προκαλούν ανησυχίες υπό το πρίσμα του ισχύοντος κεκτημένου της ΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 8 του καταστατικού χάρτη της ΔΟΕ, η Σύμβαση θεσπίζει ελάχιστα πρότυπα. Αυτό σημαίνει ότι το ενωσιακό δίκαιο μπορεί να είναι αυστηρότερο από τις διατάξεις της Σύμβασης και το αντίστροφο[20].

Ως εκ τούτου, η προτεινόμενη απόφαση του Συμβουλίου θα εξουσιοδοτήσει τα κράτη μέλη να κυρώσουν, προς το συμφέρον της ΕΕ, τα μέρη της σύμβασης που εμπίπτουν στους τομείς αρμοδιότητας της ΕΕ και τους συνιστά να καταβάλουν προσπάθειες για τον σκοπό αυτόν έως το τέλος του 2022.

5. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

5.1. Διαδικαστική νομική βάση

Το άρθρο 218 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ισχύει ανεξάρτητα από το αν η Ένωση είναι μέλος του οργανισμού που εξέδωσε τη διεθνή συμφωνία[21].

---

18 Γνωμοδότηση 2/91 του ΔΕΚ (ό.π.), σκέψεις 36, 37 και 38.

19 Απόφαση του Συμβουλίου, της 14ης Απριλίου 2005, για την εξουσιοδότηση των κρατών μελών να κυρώσουν, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, τη σύμβαση για τα έγγραφα ταυτότητας των ναυτικών της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (σύμβαση αριθ. 185) (ΕΕ L 136/1 της 30.5.2005)· απόφαση του Συμβουλίου, της 7ης Ιουνίου 2007, για την εξουσιοδότηση των κρατών μελών να επικυρώσουν, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, τη σύμβαση ναυτικής εργασίας του 2006 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΕΕ L 161/63 της 22.6.2007)· απόφαση του Συμβουλίου, της 7ης Ιουνίου 2010, για την εξουσιοδότηση των κρατών μελών να κυρώσουν, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας του 2007 σχετικά με την εργασία στον τομέα της αλιείας (σύμβαση αριθ. 188) (ΕΕ L 145/12 της 11.6.2010)· απόφαση του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2014, για την εξουσιοδότηση των κρατών μελών να κυρώσουν, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας του 1990 για την ασφάλεια κατά τη χρησιμοποίηση των χημικών προϊόντων στην εργασία (σύμβαση αριθ. 170) (2014/52/ΕΕ)· απόφαση του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2014, για την εξουσιοδότηση των κρατών μελών να κυρώσουν, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας του 2011 σχετικά με την αξιοπρεπή εργασία για το οικιακό προσωπικό (σύμβαση αριθ. 189) (2014/51/ΕΕ)· απόφαση (ΕΕ) 2015/2071 του Συμβουλίου, της 10ης Νοεμβρίου 2015, για την εξουσιοδότηση των κρατών μελών να κυρώσουν, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το πρωτόκολλο του 2014 της σύμβασης περί της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας, του 1930, της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, όσον αφορά τα άρθρα 1 έως 4 του πρωτοκόλλου σχετικά με τα θέματα που αφορούν τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ L 301 της 18.11.2015)· απόφαση (ΕΕ) 2015/2037 του Συμβουλίου, της 10ης Νοεμβρίου 2015, για την εξουσιοδότηση των κρατών μελών της ΕΕ να κυρώσουν, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το πρωτόκολλο του 2014 στη σύμβαση για την αναγκαστική εργασία, του 1930, σχετικά με τα θέματα που αφορούν την κοινωνική πολιτική (ΕΕ L 298 της 14.11.2015).

20 Γνωμοδότηση 2/91 του ΔΕΚ (ό.π.), σκέψη 18.

21 Γνωμοδότηση 2/91 του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (ό.π.) σχετικά με τη σύμβαση αριθ. 170 για τα χημικά προϊόντα και απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψη 64.

5.2. Ουσιαστική νομική βάση

5.2.1 Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης βάσει του άρθρου 218 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της διεθνούς συμφωνίας για την οποία πραγματοποιείται η κύρωση προς όφελος της Ένωσης. Εάν η εν λόγω συμφωνία επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες και εάν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος/-α, ενώ ο/η άλλος/-η έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνη ουσιαστική νομική βάση, ήτοι εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα. Σε περίπτωση που η συμφωνία επιδιώκει συγχρόνως πολλούς στόχους, ή έχει πολλές συνιστώσες, που συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους, χωρίς ο ένας/η μία να έχει παρεπόμενο χαρακτήρα σε σχέση με τον/την άλλο/-η, η ουσιαστική νομική βάση της απόφασης δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ θα πρέπει να περιλαμβάνει, κατ' εξαίρεση, τις διάφορες αντίστοιχες νομικές βάσεις.

5.2.2 Εφαρμογή στην παρούσα υπόθεση (βλ. επίσης λεπτομέρειες σχετικά με το ενωσιακό δίκαιο επί του παρόντος υπό 2)

Ενώ η Σύμβαση περιλαμβάνει επίσης στοιχεία σχετικά με τη μη διακριτική μεταχείριση, τη δικαστική συνεργασία και τα δικαιώματα των θυμάτων, ο κύριος στόχος και το περιεχόμενο της Σύμβασης αφορούν την κοινωνική πολιτική, ιδίως όσον αφορά τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων (άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ) και την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά τις ευκαιρίες στην αγορά εργασίας και τη μεταχείριση κατά την εργασία (άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχείο θ) της ΣΛΕΕ), στους τομείς για τους οποίους έχουν εκδοθεί οδηγίες δυνάμει του άρθρου 153 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, καθώς και όσον αφορά την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα απασχόλησης και εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 157 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

Ο σκοπός και το περιεχόμενο της Σύμβασης αφορούν την καταπολέμηση των διακρίσεων βάσει του άρθρου 19 με επικουρικό τρόπο.

Ως εκ τούτου, η ουσιαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 153 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ σε συνδυασμό με το άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχείο α), το άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχείο θ) και το άρθρο 157 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης θα πρέπει να είναι το άρθρο 153 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, το άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχείο α), το άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχείο θ) της ΣΛΕΕ και το άρθρο 157 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, τα οποία παρέχουν την κύρια νομική βάση για το ενωσιακό δίκαιο σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία και την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην απασχόληση και την εργασία, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ.

2020/0011 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την εξουσιοδότηση των κρατών μελών να κυρώσουν, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Σύμβαση για τη βία και την παρενόχληση, 2019 (αριθ. 190) της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 153 παράγραφος 2 σε συνδυασμό με το άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχεία α) και θ), το άρθρο 157 παράγραφος 3 και το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α) σημείο v),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το 2019, στη 108η σύνοδό της, η Διεθνής Διάσκεψη Εργασίας ενέκρινε τη Σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας σχετικά με την εξάλειψη της βίας και της παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας, η οποία μπορεί να αναφέρεται ως Σύμβαση για τη βία και την παρενόχληση, 2019 (αριθ. 190) (στο εξής: η Σύμβαση).

(2) Η Ένωση προωθεί την κύρωση των διεθνών συμβάσεων εργασίας που έχουν ταξινομηθεί από τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας ως επικαιροποιημένες προκειμένου να προωθηθούν η αξιοπρεπής εργασία για όλους, η υγεία και η ασφάλεια στην εργασία και η ισότητα των φύλων, καθώς και η καταπολέμηση των διακρίσεων.

(3) Ορισμένες διατάξεις της Σύμβασης καλύπτονται από το κεκτημένο της Ένωσης στους τομείς της κοινωνικής πολιτικής σύμφωνα με το άρθρο 153 παράγραφος 2, το άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχεία α) και θ) και το άρθρο 157 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ όσον αφορά την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία και την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην απασχόληση και την εργασία[22]. Ορισμένες διατάξεις της Σύμβασης καλύπτονται από το κεκτημένο της Ένωσης στον τομέα της μη διακριτικής μεταχείρισης[23].

---

[22] Οδηγία 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 1989, σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία (ΕΕ L 183 της 29.6.1989, σ. 1-8)· οδηγία 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 23-36)· καθώς και οδηγία 2004/113/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών (ΕΕ L 373 της 21.12.2004, σ. 37-43) και οδηγία 2010/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2010, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών που ασκούν αυτοτελή επαγγελματική δραστηριότητα και για την κατάργηση της οδηγίας 86/613/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 180 της 15.7.2010, σ. 1–6).

[23] Οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία (ΕΕ L 303 της 2.12.2000, σ. 16-22)· οδηγία 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2000, για την εφαρμογή της αρχής της ισότιμης

(4) Κατά συνέπεια, ορισμένα μέρη της Σύμβασης εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ένωσης και τα κράτη μέλη δεν επιτρέπεται να αναλάβουν δεσμεύσεις σχετικά με τα εν λόγω μέρη εκτός του πλαισίου των θεσμικών οργάνων της Ένωσης[24].

(5) Η Ένωση δεν μπορεί να κυρώσει τη Σύμβαση, δεδομένου ότι μόνο κράτη μπορούν να είναι συμβαλλόμενα μέρη της.

(6) Σε αυτή την περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξουσιοδοτηθούν να κυρώσουν, ενεργώντας από κοινού προς το συμφέρον της Ένωσης, τα τμήματα της Σύμβασης που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Τα κράτη μέλη εξουσιοδοτούνται να κυρώσουν, για τα μέρη που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα που ανατίθεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο άρθρο 153 παράγραφος 2, στο άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχεία α) και θ), καθώς και στο άρθρο 157 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, τη Σύμβαση για τη βία και την παρενόχληση, 2019 (αριθ. 190) της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας.

Άρθρο 2

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβούν στις αναγκαίες ενέργειες για την κατάθεση των εγγράφων κύρωσης της Σύμβασης στον γενικό διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας το συντομότερο δυνατόν και κατά προτίμηση πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2022.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

μεταχείρισης μεταξύ ατόμων ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής (ΕΕ L 180 της 19.7.2000, σ. 22–26).

[24] Γνωμοδότηση 2/91 του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 19ης Μαρτίου 1993, Συλλογή 1993-I, σ. 1061, σκέψη 26.